

Årsrapport fra Redelighetsutvalget ved HSN og HINN i 2017

Innledning

Lov om organisering av forskningsetisk arbeid 28.04.2017 nr. 23 (forskningsetikkloven) trådte i kraft 01.05.2017. Loven pålegger forskningsinstitusjonene å opprette et redelighetsutvalg. Høgskolen i Sørøst-Norge (HSN) og Høgskolen i Innlandet (HINN) har gått sammen om å etablere et felles redelighetsutvalg for å styrke utvalgets habilitet, bidra til større kontinuitet i utvalgets arbeid og etterleve lovens § 3 om faglig uavhengighet.

Redelighetsutvalget ved HSN og HINN ble oppnevnt fra 01.11.2017.

Redelighetsutvalget har ansvaret for å behandle saker om mulige brudd på anerkjente forskningsetiske normer ved de to høgskolene. Brudd på anerkjente forskningsetiske normer omfatter alt fra mulig slurv, unøyaktighet og lignende, via mer alvorlige brudd, til det mest alvorlige: vitenskapelig uredelighet. Begrepet «uredelighetssaker» brukes som en felles betegnelse på alle typer brudd på forskningsetiske normer, fra de minst alvorlige til de mest alvorlige. Det er bare de mest alvorlige bruddene som faller inn under «vitenskapelig uredelighet».

Etter forskningsetikkloven § 8 skal utvalget i alle saker om mulig brudd på anerkjente forskningsetiske normer vurdere om forskeren har opptrådt vitenskapelig uredelig eller ikke. Selv om utvalget kommer til at det ikke foreligger vitenskapelig uredelighet, skal utvalget vurdere om det foreligger systemfeil ved institusjonen og om det vitenskapelige arbeidet bør korrigeres eller trekkes tilbake.

HSN og HINN har utarbeidet retningslinjer for behandling av saker om mulig brudd på anerkjente forskningsetiske normer ved Høgskolen i Sørøst-Norge og Høgskolen i Innlandet. Det er også utarbeidet et mandat for Redelighetsutvalget. Det fremgår av mandatet at Redelighetsutvalget skal sende årlig rapport om virksomheten til styrene ved de to høgskolene.

Redelighetsutvalgets sammensetning

Redelighetsutvalget består av fem medlemmer med kompetanse innen forskning, forskningsetikk og juss. Utvalgets leder er ekstern representant og innehar juridisk kompetanse. HSN og HINN har to medlemmer hver som gjenspeiler den faglige bredden ved de to høgskolene. I tillegg er det utnevnt administrativt ansatte som sekretærer.

Redelighetsutvalgets medlemmer er:

<i>Rolle</i>	<i>Medlem</i>	<i>Institusjon</i>
Leder	Mari Bø Haugstad, tingrettsdommer	Hedmarken tingrett
Medlem	Halvor Nordby, professor, medisinsk etikk	HINN
Medlem	Sidsel Karlsen, professor, musikk, pedagogikk	HINN
Medlem	Finn Akre Haugen, Dosent, elektro/IT/kyberteknikk	HSN, Porsgrunn
Medlem	Stina Margrethe Stålberg, stipendiat	HSN, Bø

Medlemmene er oppnevnt av rektorene ved HSN og HINN for fire år av gangen. Unntak kan gjøres for ph.d-kandidatens representant.

Utvalget skal også ha to varamedlemmer, ett fra henholdsvis HSN og HINN. Varamedlemmer var ikke oppnevnt i 2017.

I 2017 har Kristine Langerød (HSN) og Anne Sofie Lofthus (HINN) fungert som sekretærer for utvalget.

Møtevirksomhet

Utvalget hadde ett møte i 2017. Møtet ble holdt i lokalene til De nasjonale forskningsetiske komiteene i Oslo. Møtet var et oppstartsmøte med presentasjonsrunde og noen faglige innlegg. Etter lunsj startet utvalget sitt arbeid med å behandle en innkommet sak fra HSN.

Saker behandlet i 2017

Redelighetsutvalget har behandlet 1 sak i 2017.

En forsker (A) ved HSN hadde klaget inn en kollega (B) for mulig brudd på forskningsetiske normer. I korte trekk kan saken beskrives slik:

A og B jobbet sammen på et prosjekt som dreide seg om utvikling av studieprogram for videreutdanning innen «Arbeidsrettet rehabilitering», 30 studiepoeng. Prosjektet startet opp høsten 2006 og ble avsluttet i august 2008. Studiet ble vedtatt opprettet i desember 2007 og gikk som en forsøksordning i 2008. Videreutdanningen ble avsluttet da forsøksperioden gikk ut. Underveis i prosjektperioden gjennomførte både A og B en ettårig utdanning i Helsepedagogisk veiledning hvor de skrev hver sin semesteroppgave som også ble brukt i dette prosjektet.

Det ble utarbeidet en sluttrapport fra prosjektet høsten 2008. I tillegg påbegynte A og B en mer omfattende felles rapport om prosjektet, som var tenkt publisert i høgskolens skriftserie. Arbeidet stanset opp da prosjektperioden var over og A og B fikk avslag på søknad om tid til ferdigstilling av rapporten. Rapporten ble derfor ikke

ferdigstilt, men foreligger i en uferdig kladd. I 2009 utarbeidet B en egen rapport om utvikling av studieplanen for «Arbeidsrettet rehabilitering». Rapporten er signert av B alene og ble benyttet i forbindelse med hennes søknad om opprykk til førstelektor. I rapporten er det brukt deler av teksten som forelå i utkastet til felles rapport, blant annet tekst fra As semesteroppgave. Bs rapport er ikke publisert.

I forbindelse med eget kvalifiseringsarbeid ønsket A i 2016 å se den rapporten som B hadde utarbeidet. Da A fikk se rapporten kjente hun igjen utdrag fra egen tekst og reagerte på at hun ikke var sitert eller ført opp som medforfatter til rapporten. Hun leverte en formell klage på B med påstand om plagiering og urettmessig angitt forfatterskap.

Redelighetsutvalget ga uttalelse 5. desember 2017. Utvalget konkluderte med at B ikke har opptrådt vitenskapelig uredelig. Utvalget mente forskeren hadde brutt anerkjente forskningsetiske normer ved ikke å mer nøyaktig angi kollegaens bidrag i rapporten, men bruddet ble ansett som mindre alvorlig. B ble ikke ansett for å ha handlet verken forsettlig eller grovt uaktsomt. Det ble ikke ansett å foreligge systemfeil ved institusjonen. Det var heller ikke aktuelt med korrigering eller tilbaketrekking av rapporten.

Avslutning

Redelighetsutvalget er av den oppfatning at utvalget etter sin oppstart i 2017 har fungert etter sin hensikt og forhåpentligvis har bidratt til å høyne kunnskapsnivået og bevissthetsnivået på forskningsetikkens område.

Hamar, 21. januar 2018

for Redelighetsutvalget

Mari Bø Haugstad

leder